

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A főispán és a város érdekei.

Zombor, 1905. október 19.

Mindenki tudja azt, hogy Latinovits Pál főispán mennyi lelkesedéssel viseltetik a közérdekű ügyek iránt. Nincs olyan közhasznú dolog, amelyet nemes ambícióval fel ne karolna és személyes, bármily nagy fáradságot igénylő utánjárással is sikerre ne igyekeznék juttatni.

Nagyon természetesen a főispán a működése közben nem tesz különbséget a vármegye és város között. Az ő ritka lelkiismeretességével egyformán gondját viseli mindkettőnek s adandó alkalmakkor érdeklődését be is bizonyítja.

Sokszor szóvá tettük már azt, hogy a mi városunk csak nagyon lassu lépésekben jut előbbre, pedig bizony nagyon reáférne, hogy kissé sebesebb tempóban kövesse azokat a vidéki városokat, amelyek immár nagy messzeségben vannak előttünk. Sok égető kérdés vár megoldásra. Így csak egy-kettőt említünk hamarjában fel: a csatornázás, a kövezet ügye, a színház, az igazságügyi palota, polgári iskola stb. stb. Mind olyan ügyek, amelyeket meg kellene végre oldani.

Ismerve a főispán érdeklődését és lelkes buzgalmát, ezen és más megoldásra váró kérdéseket napirendre kellene tűzni és a főispán tekintélyes és eredményes támogatásával talán sikerülne ezen ügyeket megoldani. A főispánban — úgy tudjuk — meg van a teljes jóindulat. A város törvényhatósági bizottsága és a közönség lépjen végre a tettek mezejére s meg vagyunk győződve, hogy a főispán az ő lelkes buzgalmával megteremti Zombornak a szebb jelent és szebb jövőt.

A főispán az érdeklődésének eddig is számtalan tanujelét adta. Nincs a városnak az az ügye, amelyet készséggel és odaadással ne támogatna. Tapasztalhatta ezt mindenki a multban, aki a város ügyes-bajos dolgait intézi vagy azok iránt csak csekély érdeklődéssel is viseltetik. Ugy rögtönösen csak két példát hozunk fel. Itt van a vasuti összeköttetés kérdése. A főispán már 3 év előtt tett felterjesztést a saját iniciatívájából, hogy Zombor jobb összeköttetést kapjon a fővárossal. Azóta minden alkalmat felhasznált, hogy szóbelileg a befolyását érvényesítse és

vége a jobb összeköttetést kivívja. Most olyan stádiumban van az ügy, hogy valószínűleg testet ölt. De ha most nem is sikerülne, a főispán van olyan lelkes ember és Zombornak igazán olyan jóakarója, hogy igenis ezt a kedvezőbb összeköttetést megteremti, amely összeköttetés Zombor városára óriási horderejű.

Itt van egy legutóbbi fontos ügy. Az idei szárazság Zomborra közegészségügyi és tűzbiztonsági szempontból veszedelmeket hordott a méhében. Már-már járványosan kezdett fellépni a tifusz s nagy tűzvész esetén vízhiány miatt bizony a mentésre gondolni sem lehetett volna. A kutak kiszáradtak; a még bennük megmaradt víz élvezhetlen volt s nagyobb tűz esetén a szükségletet absolute nem elégítették volna ki. Az ártézi kut pedig egyik szempontból sem lett volna képes megközelítőleg sem az igényeket kielégíteni. A főispán rögtön felismerte a bajt s azt a veszélyt, amely esetleg Zombort — ne adja Isten — hasonló természeti viszonyok között esetleg érhetné. Mit tett a főispán? Rögtön átirta a városi tanácshoz s a

A „BÁCSKA” TÁRCAJA.

Csak egyszer még . . .

(Montignoso grófnő nem rég megjelent verskötetéből.)
 Fordította Grossschmid Mária.

Csak egyszer még ha láthatnának,

Lehetnék egyszer még veled!

De kárhozatra szánt a végzet;

Örökre elvesztettelek.

Bár hallhatnám . . . oh még csak egyszer

Ajkad csengő — bűvös szavát!

Te nem tudod, te nem is sejtod,

Hogy' vonz, hogy' hajt hozzád a vágy.

Csak egyszer, téled átkarolva,

Dobogná sziveden szívem,

Oh akkor többé nem gyűlölnél,

Tudnád: te vagy, te — mindenem!

Mea culpa!

Irá: Gözsdu Elek

Kelemen Péter mérnök indulatos ember volt és mert rajtakapta Piry Gergelyt, a

falujabeli borbélyt mikor a vadászterületén nyulat lesett, eltörte a jobb karját, bezulta két bordáját és egy frissen vágott somfából kék-re-zöldre verte a hátát, a czombjait és a mellét úgy, hogy a borbély három hónapig volt beteg.

Másnap reggel Kelemen Péter önként följelentette az esetet — mire a bíróság egy évi fogházra ítélte és ő azonnal megkezdte a büntetését.

A fogházfelügyelő irodájában voltam, mikor Kelemen, egy ór kíséretében köszönés nélkül belépett.

Hatalmas átléta termetű, villogó szemű, szép harmincz éves ember volt.

Most láttam őt először.

Kelemen mintha zavarban lett volna, körültekintett, azután majd reám, majd a fogházfelügyelőre nézett, végre a mutató ujjával gyorsan felém bökve, kérdezte:

— Maga itt a felügyelő?

— Nem. Én az ügyész vagyok.

— Bánja az ördög, hogy maga micsoda!

Nekem Ádámmal, a felügyelővel van dolgom! — mondta nyersen és letült egy székre.

Figyelmeztettem, hogy udvariasabb hangon beszéljen.

— Ne ostobáskodjon! Ez nem az a hely, a hol udvariaskodni szoktak!

— Én meg mindenkitől megkövetelem, hogy udvarias legyen! Kicsoda ön?

— Én nem tartozom magának felelő! Hátha néma volnék? Itt vagyok és punctum. Ennél a majomnál van az irka-firka. Magának kötelessége tudni, hogy az a fő — mondta és a szemem közé nevetett.

A fogházor átadta a törvényszék értesítőjét, és így tudtam meg a nevét.

— Ön most a büntetését fogja itt elszenevedni és viselje magát illedelmesen. A mostani viselkedését ingerült állapotának tulajdonitom és megelégszem azzal, hogy megdorgalom!

— Ön nekem nem imponál! Ingerült nem vagyok és világosan tudom, hogy mit beszélnek! Értsen meg — ön nekem nem imponál!

Mikor ezeket mondta, a hangja nyugodt volt és bideg közönnnyel nézett reám.

— Látom, hogy nyugodt! Én nem

legutóbbi közgyűlés el is határozta, hogy a tervbe vett ártézi kutak mellett még öt Norton kutat furat.

Egyszóval a főispánban meg van a legteljesebb jóakarát, jóindulat, a legteljesebb ambíció és lelkesedés. Zombor város közönségének fel kellene ezt a megbecsülhetlen, ritka támaszt használni. Egy kis hasonló jóakarát, egy kis hasonló lelkesedés és Zombor városa Latinovits Pál főispánsága alatt, az ő megbecsülhetetlen lelkesedésével és buzgalomával hatványozott lépésekkel előbbre jutna. Ha a város törvényhatósági bizottsága és közönsége nem használja fel az alkalmat, úgy vessen majd számot önmagával a város további elmaradásáért.

Városi közgyűlés.

Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hó 18-án délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében Latinovits Pál főispán elnöklése alatt rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés 4-ik pontja iránt feszült érdeklődés mutatkozott a bizottsági tagok között. Ugyanis dr. Krónits István és társai önálló indítványt nyújtottak be Brankovits György szerb patriárkának a város diszpolgárává való megválasztása iránt. Az indítványt egyhangulag tette magáévá a törvényhatósági bizottság. Ez alkalommal is megmutatták higgadtan gondolkozó városi bizottsági tagjaink, hogy ott, ahol az igaz érdemet kell jutalmazni, félretéve minden politikai és nemzetiségi érdeket, szerb testvéreinkkel karöltve egyetértően működnek.

Elnöklő Latinovits Pál főispán pontban 11 órakor a bizottsági tagok lelkes éljenzése között nyitotta meg az ülést, szívélyesen üdvözölte a szép számban megjelenteket. A jegyzőkönyv vezetésével Gyurisits György főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Radisits Lázár jegyzőt és az ügyészi teendők ellátásával dr. Thurszky Zsigmond ügyészt bízta meg.

A m. kir. belügyminiszternek intézvénye a bánáti ártézi kut helyének megállapítása és kapcsolatosan a városi tanács jelentése a megtartott árlejtés eredménye iránt. — Az állandó választmány javasolja a közgyűlésnek, hogy minden külvárosban, tehát a Bánáiban és Szelenesében 1—1 kut 1906-ban, a Cservenkában 1 kut 1907-ben furassék. A kutak furásával Soós Kálmán bizatnék meg. Ezzel ellentétben Falcione Lőrinc Czeisel zombori kutfurót ajánlja megbízatni, ki nála több kutat furt és munkájával teljes mértékben meg van elégedve. A közgyűlés az állandó választmány javaslatát egész terjedelmében elfogadja.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek intézvénye a városnak a zombor—apatini vasuti vonalra megadott előmunkálati engedély és kapcsolatosan a villamos vasuti bizottság javaslata iránt. — Hauke Imre polgármester bejelenti a közgyűlésnek, hogy a legnagyobb erőfeszítéssel igyekezett ezen villamos vasutvonal engedélyezését a miniszteriumnál kieszközölni, de úgy látszik, hogy valami ismeretlen kéz a miniszteriumnál a terv ellen dolgozik. Az állandó választmány javaslatát tette a törvényhatósági bizottság magáévá, mely szerint, bár a miniszter a kérelmet elutasította, a törvényhatóság mégis jogorvoslattal kíván élni, amelynek beterjesztésével a város tanácsa bizatik meg. Határozatilag kimondja továbbá a közgyűlés, hogy a miniszteriumhoz egy 40 tagból álló monstre küldöttséget fog felküldeni, amelynek vezetésére Latinovits Pál főispánt kéri fel, mint aki a város érdekében már annyit fáradozott.

Latinovits Pál főispán kijelenti, hogy a megtisztelő megbízatást elfogadja és a legnagyobb készséggel vállalkozik reá és igéri, hogy minden tőle telhető meg fog tenni a város érdekében. (Általános lelkes éljenzés.)

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek intézvénye a városnak mint testületnek a Pallos Ármin-féle zombor—apatini vasuti vonalra elrendelt közigazgatási bejárásról való képviseltetése iránt. — A város 7 taggal képviselteti magát és utasítja a megválasztott bizottsági tagokat, hogy a város érdekeit határozottan támogassák. A bizottság tagjai a következők: Hauke Imre polgármester elnök-

lete alatt Falcione Gusztáv, Henneberg Sándor, dr. Konyovits Dávid, dr. Krónits István, dr. Mayer Nándor, Méri Ignác, dr. Thurszky Zsiga és a mérnöki hivatal.

Dr. Krónits István és társainak önálló indítványa Brankovits György szerb patriárkának a város diszpolgárává leendő megválasztása iránt. — Az állandó választmány a patriárka hazafiságára és a gör. kel. szerb egyház körül szerzett elvülhetetlen bokros érdemeiért ajánlja Öszentségét a város diszpolgárságára. A közgyűlés általános lelkesedéssel tette magáévá az állandó választmány javaslatát és elhatározta, hogy a diszpolgári oklevelet Öszentségének küldöttségileg fogja kézbesíteni. Végül Hauke Imre polgármester indítványára a diszpolgárság vezetésére Latinovits Pál főispánt kéri fel a törvényhatóság, mit a főispán készségesen el is fogadott. Ezen most hozott határozatról Öszentségét táviratilag értesítették.

A szegedi kereskedelmi és iparkamarának előterjesztése a 13201. köz. 1905. sz. tanácsi határozat ellen a tagdíjak beszedésének megtagadása iránt. — A napirendről levetetett, mivel a kamara írásbeli előterjesztése nem érkezett be.

A város polgármesterének előterjesztése, melylyel bemutatja az érdekeltég kérvényét a Mosztonga ér szabályozási terve iránt. — A Mosztonga ér szabályozása elrendeltetett.

Gabonarakár szövetkezetek.

Nálunk Magyarországon is kezdnek érdeklődni a gabonarakár szövetkezetek intézménye felől. Németország, mely e téren vezető Európában, ma már 176 gabonarakár szövetkezettel működik, melyek az 1902. évben 3 $\frac{1}{2}$ millió métermázsza gabonát értékesítettek, körülbelül 50 millió marka értékben.

Darányi Ignác minisztersége idejében foglalkozott e kérdéssel, állami támogatással kiküldte Lachne Hugót, az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatóját, jelenleg országgyűlési képviselőt

akarok önnek imponálni — de a viselkedéséért négyórát kurtavassal büntetem.

— Eh! Szamárság a mit beszél. Szeretném én azt a kurtavasat látni!

— Ezért a nyilatkozatáért további négyórát kurtavassal büntetem, és ezt a büntetést a sötét zárkában fog elszünetelni!

— Ostoba beszéd: elszünetelni! Üres frázis az, amit ön mond! Ön komikus ember. Miért nem lép ön föl valami orfeumba! Ott aztán tarthatna előadást a hivatalos szünetéről. Elszünetelni! Mi az elszünetelni! Eh! Ön ostoba ember!

Az elképedt fogházfelügyelőhöz fordultam.

— Ezt az embert azonnal vezettesse le és veresse kurtavassal!

— Szeretném látni, hogy ki fog engem vasra verni! — mondta Kelemen és felállott.

A felügyelő izgatottan hozzálépett, megfogta a karját és mondta:

— Jöjjön!

De alig hogy a szót kiejtette, Kelemen Péter egyet lökött rajta és a felügyelő a falhoz tántorodott.

— Hogy mer maga hozzám nyulni! Buta paraszt!

A felügyelő rámeresztette a szemét és mondta:

— No! Hát ez mi?

A megrémült fogházor elszaladt és a következő percben két órral jött vissza.

Az órák körülfogták és töltni akarták az ajtó felé, de Kelemen Péter egy szempillantás alatt fellökte mind a hármat.

— Kevesen vagytok kutyák, ugye! Csak gyertek ide valamennyien! Én nem félek tőletek!

— Hiszen ön őrtült! — mondtam neki.

— Ej, dehogyan vagyok őrtült! Én most mulatok magukkal! Szórakozom! Ez az egész drága tekintetes ur!

És Kelemen ezt nyugodtan, szinte udvarias hangon mondta.

A felügyelő csengetésére még négy markos fogházor jelentkezett.

— Nézze barátom! Maga intelligens ember, ne kényszerítsen a végsőre! Engedelmeskedjék és menjen azonnal!

— Önnek? Engedelmeskedni! Micsoda önhitt szamar ön! Nem megyek, mert nem

akarok menni és basta! Értette! No, fajakók, gyertek birkózni!

És Kelemen felgyűrte a kabátja ujjait.

Egy intésre a fogházorok körülfogták és egy rövid, de heves tusa után, mialatt Kelemen Péter egy hangot sem ejtett ki — végre letéperték, és kezét, lábát erősen fogva, nagynehezen lecipelték az emeletre a sötét zárkába.

A felügyelő tíz perc múlva jelentette, hogy Kelemen Péter kurtavassal verette és hogy mialatt ez történt, nem szólt semmit, behuntya a szemét, halvány lett mint a fal és neki úgy tetszett, mintha a fogait csikorgatta volna.

Azonnal elhívtam az orvost, közöltem vele a történeteket és fölhívtam, hogy másnap vizsgálja meg, mert az a gyanúm, hogy őrtült. Mialatt az orvossal beszéltem, jelentette a kulcsár, hogy Kelemen Péter a zárka tenyérsíni vasrostélyos ablakán kinéz és fűtül.

Kelemen Péter elszakította a vas karperceket összekötő láncot két helyen és szabaddá tette magát.

Az orvossal együtt azonnal lementem

Németországba, hogy az ott létesített szövetkezeteket tanulmányozza és tanulmányáról számoljon be a magyarországi gazdavidágnak. Lachne most könyvet adott ki érdekes utjáról és kiváló szakszerűséggel számol be e nagyfontosságú intézményről.

A könyvből megtudjuk, hogy Németországban maga az állam is nagyban felkarolja a gabonarakár szövetkezeteket. A támogatásnak kiinduló pontját az 1896. évben hozott porosz gabonarakár szövetkezeti törvény képezte, mely szerint a porosz országgyűlés 3 milliót adott gabonarakár szövetkezetek felállítására, 1897-ben újra 2 millió márkával járult a bajorországi raktárak felállításához. Szászországban szintén 5 millió márkát bocsátott a kormány rendelkezésére, azzal a meghagyással, hogy Szászországban is állítsanak fel gabonarakár szövetkezeteket. Így Baden is több ezer márkával járult ily intézmények megteremtéséhez.

A gabonarakár szövetkezetek első sorban a gabonatermelés minőségére emelőleg hatnak, mivel a szövetkezeti raktárban, a tagok gabonáját osztályozzák, ezzel őket serkentik a jobb minőségű gabona termelésére.

Hogy mily gazdaságos a gabonarakár szövetkezetek felállítása, mutatja az is, hogy amikor Getreidemarkt címmel egy gabona árjegyzési irodát létesítettek, oda egy orosz kiviteli cég hirszolgálatért 40,000 rubelt fizet be s akinek saját bevallása szerint egy félmillió rubel tiszta jövedelme van. Ezen iroda a szövetkezetnek árúiról, minőségéről, mennyiségéről és értékéről jelentést tesz. Híreit a német vasutaktól, Amerikából, Olaszországból, Magyarországból, de általában a kontinens és a

világ minden részéből kapja. Tisztviselők kivonatolják a lapok közgazdasági híreit, melyekből a cég a gabonáárakról tájékozást nyer.

Németországi szövetkezetek olcsó kamatláb mellett nyernek hitelt. Különben a hitel kiegészítésére szolgál a „Porosz Központi Szövetkezet Pénztár“, mely eddig 75 millió márkát bocsátott rendelkezésre a szövetkezetek hitelül.

A szövetkezetek nagy apparátussal dolgoznak s konstatáltatott, hogy a mezőgazdák bizalmát fokozatosan szerzte meg, mely hova tovább több ily intézményt teremti.

A szövetkezet biztos vevő és egyben segítője is a gazdának. A tagok a szorult helyzetben segítséget várhatnak és nyernek tőle.

Egyben a takarékosagra is neveli a kisgazdát, mert az ilyen szövetkezeti tagnak nem kell keresni a piacot, a szövetkezet pedig akkor árulja el a gabonát, mikor annak ára van és akkor fizet, mikor a gazda megszorul pénz dolgában. Nem szükséges bő indoklását adni e gazdasági tényezőnek, tisztán arra szoritkozunk, hogy Németország gazdasági fellendülésére nagyban befolyt a gabonarakár szövetkezetek felállítása és ha majd Magyarországon kezdet fog az agrárizmus a merkantilizmussal és a szövetkezetek felállításával az iparnak is elég ereje lesz, hogy a termőmagot ipari vállalatoknak feldolgozza, úgy itt is bizalmat fog kelteni az eszme és gazdasági nehéz helyzetünkön segíteni fog a gabonarakár szövetkezetek intézménye is.

Jóslásokba nem bocsájtkozunk. Egy azonban bizonyos, hogy szövetkezeti szakköreink most már állandóan napirnden tartják a gabona értékesítő

szövetkezetek eszméjét. Már eddig is tudunk gyakorlati sikereket felmutatni. Főleg az Országos Központi Hitelszövetkezet jár elől, de általában gazdaköreink sorában sokat beszélnek és terveznek az intézmény létesítése érdekében.

A gabonarakár szövetkezetek felállításával nem akarunk reárontani a gabonakereskedőkre. Ellenkezőleg. A gabonarakárak a szolid gabonakereskedőkkel keresni fogják az összeköttetést.

Ha az állam ad olcsó kamattal mellett hosszú lejáratu kölcsönt és ad a vasutállomások mellett ingyen telket és iparvágányt, úgy próbaképpen belehetne vezetni a kisebb szövetkezetek felállítását, főleg vidéki kereskedelmi központokban, hol pedig mezőgazdasági hitelt szolgáló takarékpénztár nincs, ilyent létesíteni és evvel a vidéki gabonarakár szövetkezetet és annak fiókjait szoros kapcsolatba kell hozni és hogy a gabonarakár szövetkezetének személyzete egész évben elfoglalva legyen, célszerű kurrensebb gazdasági cikkekkel egy áruraktárt létesíteni.

Fontos szociálkérdés ez, kívánatos, hogy az eszmével mentől nagyobb körben foglalkozzunk!

H i r e k.

Szász Károly halála.

A legszebb, legmunkásabb életek egyike végződött Szász Károly, a dunamelléki ev. ref. egyházkerület nyugalmazott püspöke halálával.

A szabadságharcban a 19—20 éves ifju már mint müegyetemi hallgató vett részt. Hadnagy volt az utászoknál. A viharos idő nem illett lelkéhez, nem hagyott mélyebb nyomt benne. Az élet embere volt. Egyéni szeretetreméltóságával minden embert megnyert.

hozzá és amikor meglátott beuntunket, az orvosra mutatott és kérdezte:

— Ki ez a pobos ember? Ez is talán egyik szerve a törvényes igazságnak?

Az orvos barátságos szelidséggel, mosolygó szemekkel mondta:

— Én a fogház orvosa vagyok!

— Brávó gombóc! De hát ember! Mi az ördögnek bizott meg ennyire? Falstaff épen ilyen neveltséges alak lehetett. Pufók és pislogó! Mosolygós a szája széle és kétemeletes a tokája! Malacz korában gyönyörű lehetett! Most gömbölyű és puha! Pfuj! Nem szégyeli magát orvos létére! Semmi izom — csupa háj! Pfuj!

Az orvos mintha nem hallotta volna a mit Kelemen mondott, megfogta a pulzusát és órával a kezében, figyelt.

Kelemen csodálatos módon ezt minden ellenmondás nélkül nyugodtan tárta.

Az orvos aztán megkérte, hogy üljön le és megnézte a pupilláit, a nyelvét is, megvizsgálta a térdeinek reflex mozgásait, megtapogatta a kar és czombizmokat és úgy tett, mintha a lehelletét szagolná, aztán hozám fordult és azt mondta:

— Egészen rendben van! Semmi baja. Különben majd figyelemmel kísérem!

Kelemen nevetett és az orvoshoz fordulva mondta:

— Igy hát most újra vasra verethet és újra imponálhat ez a tekintélytulajdonos — és reám mutatott, azután folytatta:

— A törvényes egészség pobos öre megadta rá az engedelmet — a rendelkezésére állok!

— De azért nem kell gorombáskodni — azután a viczei sem valami elsőrendűek! Lám, lám! Ne felejtse el, az intelligenzia kötelez! — mondta az orvos.

— Ez a hájas ember is tekintélyszomjas! Brávó! Ugy látszik, a nyirott fejt zubbonyos barmokat kivéve, ebben a házban, vagy mi az ördögben, mindenki a tekintélyét félti!

— Igen! — mondtam neki — Igaza van és most újra vasra fogják önt verni.

A felügyelőnek villogtak a szemei és hol reám, hol Kelemen Péterre nézett, aztán a kulcsárhoz fordult és szinte hadarva mondta:

— No, mi lesz? Hamar, ide azokkal a vasakkal!

— Legyen esze! — mondtam Kelemennek és kimentünk.

Az orvos utközben közölte velem, hogy semmi oka sincs feltételezni, hogy Kelemen Péter elmebeteg s azt is megállapította, hogy alkohol nincsen benne. Rendkívüli izomereje, egészségtől viruló arcaszíne, rendes pulzusa még az izgatottságot is kizárják.

— Ez a Kelemen ur egészséges mint a makk! De önhitt, goromba fráter! Ennyi az egész! Jusson eszébe, hogy mit csinált azzal a szegény vézna Piryvel! A szó szoros értelmében összezsuzta! Egy nyulért! Sok vére van ennek a vadállatnak. Egy rongyos nyulért! Szivtelen dühös kutya!

— Már régebben ismeri?

— Isten mentsen meg! De megvizsgáltam a Piryrt. Mondhatom, borzasztóan elbánt vele!

— Azt tudom!

Alig hogy az orvos eltávozott, lölekszakadva jött a felügyelő és jelentette, hogy Kelemen ismét elszakította a láncot, hogy mikor kérdőre vonta emiatt ismét parasztnak sőt gazembernek is nevezte és számárfütleket

Tele volt munkakedvvel. Minden ügyet lelkiismeretes buzgósággal intézett el. Ellenségei soha nem voltak, ellenfelei azok, kik nem ismerték. Szabadszálláson választották meg először 1865-ben képviselőnek, 1867-től kezdődőleg a kultuszminiszteriumban működött, míg 1884-ben püspökké lett.

Önálló műveiből mintegy 117 jelent meg. Legutoljára Szilágyi Dezső ravatalánál funkcionált. Betegsége 1899. őszén kezdődött, 1900. tavaszán halt meg a felesége. Ez a súlyos csapás rendkívüli hatással volt az egészségében megrendült aggra. Ereje lassanként fogyott s mintegy két éve annak, hogy díszes hivatalától megvált.

A magyar tudományos akadémia és a Kisfaludy-társaság tagja volt. Temetését, mely e hó 17-én ment végbe, az ev. ref. egyházkerület és a pesti egyház együttesen rendezte. A tudományos akadémia nevében Beöthy Zsolt búcsuztatta el a magyar irodalom e nagy halottját.

Áldás emlékére!

Személyi hir. Nagyvárad Baranyai Imre, a szegedi II. honvédkerületi parancsnoksághoz beosztott vezérőrnagy az itteni honvédség megszemlélésére folyó hó 18-án városunkba érkezett.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Csink Ilona szabadkai állami tanítóképzőintézet ideiglenesen megbízott tanítónőit ugyanazon intézethez a XI. fizetési osztály 3. fokozatába segédtanítónővé, — Dimitrievics Herma okl. tanítónőt a palánkai községi elemi iskolához rendes tanítónővé, — a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Kohut Ödön zombori pénzügyi fogalmazó-gyakornokot pénzügyi fogalmazóvá a gyulai pénzügyigazgatóságához végleges minőségben kinevezte.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Szentandrásy András hódási járásbírói díjnokot ugyanoda irnokká nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kovács Dezső bajai állami tanítóképzőintézet zenetanárt saját kérelmére a sárospataki állami tanítóképzőintézetbe áthelyezte.

Megerősítés. A földmivelésügyi miniszter Kőrmendy Péter ideiglenes minőségű vetőmagvizsgáló állomási segédet ezen állásában, a vallás- és közoktatásügyi miniszter Pallein János zombori állami főgimnáziumi ideiglenes rendes tanárt rendes tanári minőségében véglegesen megerősítette.

mutogatott neki és ezt mind a kisérő örök fülle hallatára és szeme láttára tette. A harmadik kurtavas is csak embernek való és még gyöngébb mint a másik kettő és így most már nem tudja, hogy mit csináljon ezzel a vadállattal, mert ennél a bárom kurtavasnál nincsen több a háznál.

A vaskereskedésből hozott kerékkötő-láncz segített a bajon. Azt nem bírta elszakítani és bideg közönnnyel tilt hol a kövekkel kirakott földön, hol a tölgyfapricsen két-három órát minden mukkanás nélkül.

Kelemen lármas durva gorombaságai napról-napra keményebbek lettek. Az öröknek anyját, apját szidta, gyalázta, a felügyelőt állandóan parasztnak, számárnak, marhának, az orvost hol bizott ökörnek, hol díszőrnak nevezte. Mindennap újabb és újabb sértéseket eszelt ki, sőt egyszer a felügyelőnek az arcába is köpött.

A legkeményebb böjtöléssel összekötött büntetések sem fogtak rajta és hetek mulva épen olyan nyers és türethetetlen volt, mint a megérkezése napján.

A felügyelő a harmadik hónap végén

Kinevezés. Török Miklós zombori kir. törvényszéki aljegyzőt őfelsége a király a nagyszentmiklósi kir. járásbíróhoz albiróvá nevezte ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Sztonajovits Illés okleveles tanítót a nádaljai községi elemi iskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

Doktorrá avatás. Belohorszky Adolf, Belohorszky Gábor ág. ev. főesperes fia, e hó 14-én a kolozsvári egyetemen államtudományi doktorrá avattatott.

Zentaiak a pénzügyminiszternél. Latinovits Pál főispán vezetése alatt holnap a zentaiaknak egy nagyobb küldöttsége fog regálebörleti ügyben a pénzügyminiszteriumban tisztelegni.

Közgyűlés. A bács—tiszavidéki kath. tanító-egylet ez évi rendes közgyűlését folyó hó 25-én Péterrévén fogja megtartani.

Változások a 86. gyalogezrednél. A szabadkai háziezred elhelyezésében a jövő tavasszal változás fog beállani. A hadügyminiszter rendelkezése folytán ugyanis az ezred egyik zászlóalját Budapestről Bjelinába helyezik, a boszniai Visegrádon állomásozó negyedik zászlóaljat pedig visszahelyezik Budapestre.

Vásárhelyi szobor leleplezése Szegeden. Október hó 22-én délelőtt leleplezik le Szegeden, mint már mult számunkban jeleztük, Vásárhelyi Pál hírneves mérnöknek szobrát a Széchenyi-téren. A szép szobrot a Magyar Mérnök és Építész-Egyesület ajándékozta Szegednek. Mikor Vásárhelyi, aki Széchenyinek jobb keze volt, 1846. április hó 8-án meghalt, Széchenyi lesújtottan ezt írta róla: „Jó éjt Vaskapu, az ő kimultával a szabályozásodnak is befellegzett.”

A magyarországi vízügyek mai fejlettségének és sikerének alapköve az ő fővezetése alatt eszközölt fölmérés. A Magyar Mérnök és Építész-Egyesület budapesti tagjai már ma délután érkeznek Szegedre, ahol az egyesület felhétkor este a város háza nagytermében vándorgyűlést tart. Mérnökeink közül Zomborból is többen fognak átrándulni a szobor leleplezésre.

Névmagyarosítás. Kiskoru Kohn Zsigmond és Sándor öfutaki illetőségű ugyanottani lakosok családi nevüket belügyminiszteri engedéllyel „Káldor“-ra magyarosították.

Halálozás. Kobelrausch Samuné, született Sziráczky Mária október 16-án hatvanhat éves korában meghalt Baján.

Jótekyon asztaltársaság. A palánkai szegény iskolás gyermekek felruházására alakult egy asztaltársaság, mely a napokban tartott ülésén 70 gyermek felruházását határozta el.

jelentette, hogy egy idő óta úgy vette észre, hogy Kelemen most már csak őt támadja. Minduntalan panaszkodott, hogy ez az ember elkeseríti az életét, hogy ő mint volt huszár őrmester ezt a gyalázatot nem tűrheti s hogy fél, hogy egyszer valami nagy bolondságot fog elkövetni. Türelemre intettem, de Ádám erre egy sóhajással csak azt felelte:

— De bátha elfogy a türelmem!

— Dehogyan fogy Ádám! Nem szabad annak elfogyani! Hamarabb megtörik ő, mint mi! A sértésekért külön büntetéseket kapott és kap — majd megunja!

A főbbi letartóztatott kegyeletes tisztelettel nézte ezt a hátor embert. Végre van köztük egy, aki mer! Aki helyettük is mer! Hősnek tartották és csak lopva, alázatos nézéssel vetették rá melancholikus szemeiket. A zarkákban halkau beszéltek róla és ha az őrségből valaki közeledett, hirtelen elhallgattak. A séták alkalmával tiszteletteljesen kitértek előle — vagy megálltak és várták a mig elment mellettük.

(Vége köv.)

Eljegyzések. Handler Izsó Bajáról eljegyezte Loschitz Margit urleányt Zomborban.

Dr. Kirics Milivoj kir. albiró eljegyezte Jovánovits Micit Obecsen.

Ábel József ifj. eljegyezte Wébel Paula kisasszonyt Zentán.

Csernicsek Imre eljegyezte Grünfeld Regina kisasszonyt Palánkán.

Házasság. Höflich Mátyás, kucorai róm. kath. kántortanító folyó hó 23-án esküszik örök hűséget Tóbi Antal volt bácskereszturi községi aljegyző leányának, Margitnak.

Esküvő. Mészáros Győző folyó hó 29-én déli fél 12 óraker tartja esküvőjét Grüneck Annuskával a budapesti dohány-utcai izraelita templomban.

A nem kincstári alkalmazottak távbeszélő kezelési vizsgája.

A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a nem kincstári kezelés alatt lévő hivatalok személyzete a távbeszélő kezelési vizsgát ezentul nemcsak a posta- és táviratigazgatóság, hanem azon hivatal székhelyén is letelheti, ahol az illető alkalmazva van. Megjegyzni azonban a miniszter, hogy a képesítésért az igazgatóság kiküldöttjei személyesen felelősek.

Helypénzszedőjog-bérlet. Az óbecsei községi előjárásnál november 25-én délelőtt 9 óraker árverést tartanak a heti és országos vásárok alkalmával gyakorolható helypénzszedőjog bérletére.

Halálozás. A magyarkanizsai ipartestület elnöke, Nagy Lajos életének 69-ik évében folyó hó 14-én jobblétre szenderült. A megboldogult az ipartestület érdekeit évtizedeken át lankadhatlan szorgalommal s ügybuzgósággal viselte.

Halálozás. Súlyos csapás érte Nagy János kulai földbirtokost. Antal nevű 20 éves fia, aki a végvári birtokán gazdálkodott, folyó hó 16-án hirtelen elhunyt. A közszereketben álló család iránt általános a részvét.

Elvi jelentőségű határozatok.

A kereskedelemügyi miniszterium legújabb határozata szerint kályhás és fazekasiparosok a kályháknak és takaréktűzhelyeknek szétszedésénél és összerakásánál a keményseprő munkakörébe eső tisztogatást maguk is elvégezhetik. — Munkakönyv kiállítását nem lehet megtagadni azon egyéntől, aki munkaadójától tanoneszerződés lejártá előtt lépett ugyan ki, de munkaadója a kilépéstől számított 14 nap alatt visszavezetését nem kérte.

A magántisztviselők munkaszünete.

Amióta 1903. június havában a Láng-féle miniszteri rendelet megjelent, amely kiterjesztette a vasárnapi munkaszünetet az újra és újra ismételt magyarizgatások dacára, nagy volt a tájékozatlanság, hogy a kivételek vonatkoznak-e a kereskedelmi irodákra is. Megszüntette ezt a kereskedelemügyi miniszternek a Magántisztviselők Országos Szövetségéhez 1904. márciusban intézett leirata, amelyben kimondja, hogy a kereskedelmi és ipari irodákban az egész országban vasárnap egész napon át szünetelni kell az irodai munkának. A szövetség az amugy is világos rendeletnek igyekezett a legnagyobb érélylyel érvényt szerezni. Ámde a szövetség vidéki bizottságai folytonosan panaszos jelentést küldtek a szövetség központjához, hogy a rendőrhatalóságok nem akarnak tudomást venni a kereskedelemügyi miniszter leiratáról, illetve magyarázatáról és a rendelkezéseket másként értelmezik. A szövetség felterjesztésére most választott a belügyminiszter, aki leiratában szintén kimondja, hogy az 1903. júniusi rendelet értelmében az ipari és kereskedelmi vállalatok irodáiban vasárnap egész napon át szünetelni kell az irodai munkának. A szövetség leiratát másolatban megküldi összes vidéki bizottságának s hihetőleg kellő védelmet fognak most már találni a rendőrhatalóság részéről is, hogy valóságban élvezzék a vasárnapi pihenőt, ami eddig sok helyütt csak papíron volt meg. A szövetség tanács minden olyan esetben, amidőn ennek szüksége forog fenn, a szövetség központi irodája (Eötvös-utca 26/b.) utján keres a felsőbbfoku hatóságoknál megtorlást.

Lóvásár. Zombor város tanácsa közhírré teszi, hogy a cs. és kir. szegedi 2. számú loavató bizottság pótlóvásárlás céljából Zomborban folyó évi november hó 19-én délelőtt 8 órától kezdve fog működni. Felhívja a tulajdonosokat, akik lovaikat eladás céljából elővezetni szándékoznak, hogy lovaikat a lóvásártérre vezessék elő.

Rudnyánszky Gyulát letartóztatták. Zseniális ember tragikus pályája jutott a pusztulásig. A rendőrség letartóztatta Rudnyánszky Gyulát, az élő magyar poéták legnagyobb tehetségét, olyan bűnök miatt, amelyeket a nyomorúságban követnek el a megtévedt emberek. A debreceni rendőrség adott ki ellene körözőlevelet. Kenrela János debreceni kéményseprőnek hatósági kéményseprőséget ígért s ezért 600 koronát csalt ki tőle s Bilkei és Radovánovics debreceni könyvkereskedő cégtől számlaköveket vett fel olyan megrendelő levelek alapján, amelyek egytől-egyig hamisítottak voltak. Mikor kiderültek a dolgai, Rudnyánszky eltűnt Debrecenből, ahol a Mária-utcában vett lakást. Itt találták rá a detektívek, akiket ellenkezés nélkül követett a főkapitányságra. Rudnyánszky élete telve van olyan nyomorúsággal, amelynek nagyrésztben a szerencsétlen, könnyelmű természeté az oka. Valamikor előkelő szerepe volt a délceg, nagy tehetségű embernek a társaságban, ahonnan a törvényszék szakította ki, amely váltóhamisítás miatt fegyházba zárta. Börtönéből kiszabadulva, kínlódás volt az egész pályája. A börtön helyége ott volt a homlokán s a szerencsétlen ember alamizsnáért dolgozott éveken át. Lassanként elfeledték e régi bűnt s Rudnyánszky néve ismét szerepelni kezdett. Vidékre került, de nem birt a szerényebb viszonyok közé alkalmazkodni. Könnyelmű vére hajtotta egészen a mostani letartóztatásig. Azzal a nagy részvétellel nézhetni erkölcsi csődjét, amely jobbra érdemes, igazi tehetség pusztulása nyomán fakadhat. A szerencsétlen ember mostani feleségével, Réti Laurával hosszú időn át boldog családi életet élt. Két gyermeke van. A sok viszontagság a házasság között egyenlőséget idézett elő, úgyanyira, hogy Réti Laura beadta a válókeresetét. A diva két gyermekével együtt Janovits szintársulatánál Kolozsvárott működik. Lapunk zártakor értesülünk, hogy miután az okozott kárt Rudnyánszky családja megtérítette, a megtörtént kihallgatás után szabadlábra helyeztetett.

Elitelt nazarénus katonák. A nazarénus hiten levők vallási vakbuzgósága, az „új hit“ követőinek e középkorba illő fanatizmusa csak nem akar felhagyni. Bizonyítja ezt a Szegeden most történt eset és az ennek folytán elhangzott hadbíróági ítélet is. A m. kir. II. honvédkerületi bíróságnál tartott hadtörvényszék Cservényák István, Trpka Pál és Vracsarits Vitályos szabadkai 6. honvédgyalogezredbeli nazarénus vallású közembereket, mivel a fegyvert nem akarták kezükbe venni, sőt a százaparancsnokuk rendelkezésére azt nem voltak hajlandók átadni, egyenként 2-2 évi, időközönként börtönnel és magánfogsággal súlyosított börtönrre ítélte.

Halálos esés. Závodszy János tiszakálmánfalvai gazdának 15 éves János nevű fia a napokban kukoricaszárral megakadt kocsin áthajtott egy kis hídon, melyen a kocsit akkorát zökent, hogy a fiu a magából fejre esett s ezen esés következtében agyrázkódást szenvedve, kínos halálusa után kilehelte a lelkét.

Véres verekedés. Faddi Mihály vasárnap délután Jánosalmán több légeny-pajtásával mulatozás közben összekülönbözött s a vita vége az lett, hogy ellenfeleiben felébredt a légenyvírus, előkerült a bicska s Faddi Mihály halálra sebezve maradt a diestelen küzdőtelemszínterén. Az életveszélyesen sérült fiatal embert be szállították a szabadkai közokórházba, ahol a halállal vívódik. A vizsgálóbíró eskü alatt kihallgatta, mely alkalommal az áldozat megnevezte gyilkosait. A bicska hőseit letartóztatták.

Munkaszünet a kereskedésben. A belügyminiszteriumnak legújabb határozata szerint az árunak más helyre való átrakása, rendezése, csomagolása, továbbá a következő napokra eladás céljából való előkészítése munkaszüneti időben nem végezhető.

Gyermekszállóda. Londonban egy gyermekvédő-egyesület gyermekhotelt alapított. A gyermekszállóda olyan nyolc éven aluli gyermekek aziluma, kiknek szülei elutaztak s hosszabb-rövidebb ideig távol vannak. A szálloda berendezése szinte tökéletes. A gyermekstílusban bebutorozott szobák hat sorban vannak egymás fölött. A felügyelet okleveles ápolónőkre van bízva. Három-három gyermek foglal el egy szobát. A butorzat csupa gyermekszobába való apró formás darabokból van összeállítva. Azon apró vendégek után, kiket még tejjel kell táplálni, hónapoként 12-42 korona a tartásdíj, nagyobbak után évi 800-2000 korona. Amely gyermek szülei bármi okból kénytelenek hosszabb vagy rövidebb időre az otthonról távol lenni, azok nyugodtan bízzák ennek a gyermekhotelnak, ennek a modern internátusnak a gondjaira aggódó rettegésben visszahagyott szeretett kisdedeiket.

A nóta. Jánosra két malacot bízott az édesapja, adná el őket a vásárban. János eleget tett az apai megbízatásnak. Eladta a malacokat úgy, ahogy az árukat megszabta az öreg gazda. Örömeben másnap hajnalban vetődött haza. Az öregebbik János nyughatatlankodva várta a pitvarajtóban. János a fiatalabbik megállott előtte. Tisztességtudóan egészségére kívánta az éjszakai nyugodalmat. Aztán jobbra is, balra is pislogott, csak az apja szeme közé nem mert nézni.

— No? — szólalt meg az apa.

— Eladtam.

— Mennyiért?

— Áráért.

— Hun a pénz?

— Elcsereftem borért. De nem baj, edős apám — tette hozzá szaporán — hoztam helyette olyan új nóta, aki hat ökröt ér.

A „fehér kúra“. Az angol orvosok legutóbb új gyógymódját fedezték fel a kedélybetegség, a lehangoltak és az idegbetegség kezelésének. Ez pedig az ugynevezett „fehér kúra“, amely valószínűleg ép úgy a felső tízezer kiserletli gyógymódja lesz, mint ahogyan a különböző idegbetegségek is leginkább azok között ütöttek tanyát, akiknek egyéb foglalatosság hiányában van idejük, hogy betegnek legyenek. A kúra alapfeltétele a szigorú pihenés. A páciens tetőtől-talpig fehér ruhába öltöztetik és több órán keresztül egy tiszta fehér szobában helyezik el. A világosság kissé el van fogva, nehogy a fehér butorokon a fény reflexiója a szemre bántólag hasson, azonkívül pedig a szoba plafonján alkalmas szellőztető-készülék van a levegő tisztítására. Az egész kúra a színeknek a kedélyre való kedvező befolyására van felépítve. Így megfigyelték az orvosok, hogy a vörös szín ingerlőleg hat a kedélyre, az idegeket felizgatja, a sárga szín pedig lehangol. A kék szín nagyon vegyes érzelmeket kelt, a lehangoltság váltakozik a vígsággal és majdnem minden páciensnél más és más hatása. A rózsaszín, mivel hajlik a vörös felé, kissé szintén izgató, a barna színtől pedig — mint egy alkalommal kitűnt — a beteg még fogfájást is kapott. Legalkalmasabb a fehér szín, fehér ruha, butorok, falak, hogy a beteg üdüljön. A londoni szanatóriumokban már mindenütt vannak a „fehér kúra“-hoz való szobák, melyekben még szőköket is van, mivel a betegeknek igen ajánlatos a pihenés mellett még a vizkúra is. A gyógymódot ez idő szerint leginkább az előkelő hölgyek veszik igénybe.

Művészet — Irodalom.

Történelmi drámákkal és regényekkel foglalkozó írók heves munkát kapnak a most megjelenő Endrei Zalán-féle Világtörténelmében, amely egyrészt különösen súlyt fektet arra, hogy ismertesse a történelem folyamában támadt mondákat, regényes eseteket, amelyek érdekességükkel fogva a nagy-

közönség számára becsesek; azonkívül a történelmi alakok jellemét néhány vonással oly pontosan, lélektani szempontból rendkívüli becsesen domborítja ki, hogy mindenki, aki a történelmi idők alakjaival foglalkozik, kitűnő utmutatást kap. A munkának a történelmi alakok és események iránt ihlető ereje van. Mutatványszámot bárkinek ingyen küld a Világtörténelme kiadóhivatala: Budapest, VI. ker., Aradi-u. 8. sz.

A „Vasárnapi Ujság“ október 15-iki száma 33 képpel jelent meg. Első cikkében Szana Tamás ír Spányi Béla művészetéről, a jeles művész több szép képét is bemutatja e szám. Szépirodalmi közlemények: Just Béla és Miklós Elemér versei, Porzó (Ágai Adolf) emlékezése a régi pesti írói világból, Dömötör István elbeszélése; ezenkívül a „Regénytár“ mellékleten most kezdődik Szemere György „Dr. Mefisztofesz“ című új hosszabb elbeszélése s Hamlin Gorland angolból fordított regénye, az Akadémia Bolyai-díjának két külföldi és két magyar pályabírája ismertető cikkel, Berenczei Kovács Gézáé utirajza Bakesiszterájából (képekkel), több kép az október 6-iki gyászünnepélyekről s az aradi 1849-iki kivégzések színhelyéről, tárcacikk a hétről, Vastagh György egy szép új oltárképe, gr. Csáky Zenó, Puky Ákos, Luby Sándor arcképei s nekrolójai, a városligeti fasorban most fölszentelt új evangélikus templom és iskola képe, a képviselőház október 10-iki ülésének képe, amint gróf Andrássy Gyula beszél, a Dunán történt hajószerecsétlenségről két kép, egy 266 milliós bankutalvány képe adják a szám további tartalmát; valamint a rendes heti rovatok is: Irodalom és művészet, Közintézetek, egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 4 kor., a „Politikai Ujdonságok“-kal és „Világtörténelmi“-vel együtt 6 kor. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

„Az Amatőr.“ Igazán szép és díszes e kitűnően szerkesztett folyóirat, mely mult számával érte el első évfordulóját. Az a sok megleghangu üdvözlés, mellyel ez alkalomból a lap lelkes szerkesztőjét olvasói elhalmozták, csupán elismerése annak a kitartó munkásságnak, mely a kezdet óriási nehézségei dacára is elsőrangú folyóirataink nivójára emelte a hazai amatőr fényképezőknek ez első művészi organumát. Most ismét arról tesz tanúságot „Az Amatőr“, hogy a hazai amatőrök vezetésére mennyire hivatott. A most megjelent 26-ik számában ugyanis az alakulófelben levő „Magyar Amatőrök Országos Szövetsége“-nek érdekében a lap szerkesztője Kohlman Artur dr. lelkes hangon fejtegeti ez intézménynek — a hazai amatőrök összességének szempontjából — felette fontos hivatását. A sok érdekes cikkel, tanulságos rovatokon és az eddig megjelent összes számok teljes tartalomjegyzékén kívül e számot is szebbnél-szebb képek tarkítják.

Közgazdaság.

Komlóarak. A bácskai komlótermelők egyesületéhez a nagyobb külföldi és hazai piacokról következő jelentések érkeztek a komló áralakulásáról. Október hó 16-án a saazi és nürnbergi piacon a komló ára változatlan. Segesvárott 100 kilogram komló 80-130 korona; Lajosfalván üzletkötés nem volt. Petrőcön 110-120 korona. Kiszács, Dunagálos és Kölpény községekben már mintegy 500 métermázsza komlót eladtak, Petrőcön pedig 100 métermázsát.

Sertésenyésztők figyelmébe.

Árvavármegye Mezőgazdasági Bizottsága óhajt nagyobb mennyiségű sovány sertéseket beszerezni, felhívhatnak mindazon gazdáknak, akik ilyenmü sertésekkel rendelkeznek, hogy ajánlataikat kilogrammonként elősúlyban az ár és feltételek megjelölésével a fenti Bizottságnak Alsó-Kubinba küldjék meg.

Szerkesztői üzenetek.

H. A-y Zombor. Legnagyobb készséggel. A „Hódítás eszközei“ nagyon sok és jó tanácsosul szolgál. Megrendelheti bármely könyvkereskedésben. Az Érdekes Könyvtár kiadóhivatala (V., Kálmán-utca 2. Budapest) adta ki.

H. L. Zombor. Az alsónál, hogyha a harmadik a felvevő és az első ászszal indit, a második csak saját lapjára támaszkodva mondhatja be a kontrát.

P. M. Jánoshalma. Ugy tudjuk, hogy K. A. katonai szolgálat teljesítésére Szegedre a cs. és kir. 46. gyalogezredhez (Fejérváry báró az ezred tulajdonosa) behivatott. Állását K. Gy. foglalta el.

HIRDETÉSEK.

7740/tkvi 1905. szám

Árverési hirdetés.

A zombori királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Krepisz Jánosné Sokesits Katalin végrehajtható nak kiskoru Krepisz Ede végrehajtást szenvedő elleni 451 korona 05 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a kir. járásbíró) területén levő, Zomborban fekvő, a zombori 1914. sz. betétben foglalt Krepisz Eduárd kiskoru 5/6. és Engusz Mária férj. Risztits Kosztáné nevén 1/6. részben álló A I 1. sorsz. 3516. hrsz 103 □ öl kert és 2 sor 3517, hr 414 ö. i. sz. egész ház és 60 □ öl beltelekre, tekin tettel az 1881. 60. t. c. 156. §-ának e) pont- jára, 2066 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1905 évi november hó 23-ik napján délután 3 órakor a telekvi hatóság árverési helyiségében meg- tartandó nyilvános árverésen a megállapított ki- kiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az in- gatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényeikk 42. §-ában

jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. szám alatti kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szá- bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zombor, 1905. évi szeptember hó 4-én.
A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány,

kir. törvényszéki bíró.

6118/1905.

Pályázati hirdetés.

Kiszács községben üresedésben lévő segédjegyzői és előléptetés esetén az irnok-végrehajtói állásra ezennel pályá- zatot hirdetek és felhivom mindazokat, kik ezen állás valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi október hó 29-éig** nyujtsák be.

A segédjegyző javadalmazása elő- leges részletekben 800 kor. készpénz és magán használatra 12 ingyenes fuvar 4—4 mértföldnyire.

Az irnok-végrehajtóé előleges havi részletekben 720 korona készpénz és magán használatra 6 ingyenes fuvar 4—4 mértföldnyire.

Ujvidék, 1905. október 12-én.

Mezey Imre,

főszolgabíró.

2—2

Allást keres.

Földmives iskolát kitűnő sikerrel végzett, 36 éves, kis családú, kinek 5 évi gyakorlata van, ért a mezőgazdaság összes ágazatához, önálló kezelést óhajt, miután 4 évig önállóan működött 680 holdas gazdaságban, — de esetleg Bácsme gyében gazdasági felügyelői vagy más állást is elfogad.

Cím: **Horváth József** végzett gazda **Dávod** (Bácsme gyé).

Eladó szobanövények!

Pálmák, fikusok, dracínák, fenyők, kaméliák, erikák és más szobába alkalmas növények jutá- nyos áron kaphatók Zombor város kertészetében. Ugyanott

KOSZORÚK,

mell- és kézi-csokrok, asz- taldíszek stb. díszes és modern kivitelben készíttetnek.

3—2 Kiváló tisztelettel

CSÉSER GYULA,

városi kertész.

Olcsóbb mint bárhol! Pontos kiszolgálás!**VILLANYOS LÁMPÁK!**

Ajánljuk dús raktárunkat modern stíli villanyos lámpákban, bámulatos olcsó áron, teljesen szerelve és a vezetékhez kapcsolva!

A grammophon társaság (író angyal védjegy) képviseletét megnyertük Zombor és környéke részére; raktáron tartunk nagy választékban kifogástalan működésű **GRAMMOPHONOKAT** és **LEMEZEKET**.

A triesti **LINOLEUM** (parafa szőnyeg) óriási raktárát is a n. é. kö- zönség b. figyelmébe ajánljuk.

Fehérneműek, izléses nyakkendők, csipkék, szalagok, karlsbadi porcellán serviceok, **BERNDORFI ALPACCA** és **ALPACCA** ezüst.

Chinaezüst és bronz dísz tárgyak olcsó áron.

A n. é. közönség szives látogatását kéri

Goldfáhn Sándor és Fia,

Zombor, Kossuth Lajos-utca.

Esőernyők, gyermekkoosik, utazó bőröndök, játékok, tájtékpapák.**Szolíd elvek.**

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy saját készítményű

SÍRKOSZORÚK,

valamint **pálmák, művirágosok**, vagy bármily e szakmába vágó munkálatokat és legújabb **menyasszonyi koszorúk** és **menyasszonyi ruhadiszeket** bámulatos olcsó árban készítek.

A mélyen tisztelt közönség szives megrendelését várva, maradok kiváló tisztelettel

ÖZV. SÓKA ISTVÁNNÉ,
okl. művirágkészítő

Zomborban, Apolló-utca 22. szám. (Konkoly-
3-3 féle mosóintézet.)

Eladó péküzlet.

Zomborban az Orgona-
utca 33. szám alatt levő régi jó hírnevű **péküzlet** szabad kézből **eladó**, esetleg **bérbeadó**. — Bővebbet **Székfüll Miklós** sütőmesternél ugyanott.

4073. sz. kap. 1905.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a zombori kerületi betegsegélyző pénztár alapszabályainak 26. §-a alapján a közgyűlési kiküldötteknek választása **folyó évi október hó 29-én reggeli 9 órakor** a zombori általános ipartestület helyiségeiben fog megejteni; a választáshoz az érdekelteket e hirdetmény útján hívom meg.

Zomborban, 1905. október 12-én.

Listyevits,
h. rendőrfőkapitány.

Szőlővessző!

A világhírű **DELAWARE** adja a legjobbat!

Oltani, permetezni nem kell!
A szőlészet kincse.

A phylloxerának ellentáll!!!!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

Nagymennyiségű sima és gyökerez

Delaware vessző eladás.

Cím:

Szigyártó és Takáts

szőlőteleptulajdonosok. *—7

Tel.: Mű-Szeged. Központi iroda: Felső-Szeged.
Somogy megye.

719. szám

1905.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1905. évi V. 1234. számú végzése következtében dr. Scheer Ármán ügyvéd által képviselt selmeci takarékpénztár javára Stelezer Mihály és társa nemesmilitics lakosok ellen 4000 kor. és járulékaik erejéig 1905. évi október hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 5550 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak s gabonaművek nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-

bíróság 1905. évi V. 1234/2. sz. végzése folytán 4000 korona tőkekövetelés, ennek 1905. évi augusztus hó 11-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 178 kor. 19 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Nemesmilitics határában adósok szállásán leendő eszközzésére 1905. évi november hó 3-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1905. évi október hó 18. án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Uj műkertészet.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy Zomborban a Sztojkovits-féle majorban, közvetlen a vasut mellett, az Export-gőzmalommal szemben

műkertészetet

nyitottunk.

Elfogadunk: **kertek diszítését, szőlőültetést, oltást és bujtatást, komlóültetést.**

Termelünk: mindennemű **virágokat**, legkivált **rózsát**, különféle **gyümölcsfákat** a faj jótállása mellett. Mindennemű **csokokat** és **koszorukat** úgy élő, mint művirágokból készítésre elvállalunk.

Megrendeléseket lehet eszközölni a Sztojkovits-féle majorban, vagy Árok-utca 3. sz. a. Bánát külváros.

A n. é. közönség pártfogását kérve maradunk

tisztelettel

Radisits Bozsidár és Társa

mű- és élővirág kertészete Zomborban.

10-4

Ritka alkalmi vétel!**Villanyos csillár kiállítás.**

A legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

VILLANYVILÁGÍTÁSI BEVEZETÉSEK

a legmesszebbmenő szavatolás mellett.

Petroleum és gázlámpák

villanyra átalakíttatnak

Teltsch Gáspár

optikai és elektrotechnikai műintézetében

ZOMBORBAN 50-24

Bámulatos olcsón!

Könyv- és könyomdai műintézet.

TELEFONSZÁM : 18.

B Á C S K A

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY KIADÓHIVATALA.

Bittermann Nándor és Fia

Zombor, vármegye palota.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Méltányos árak.

Folyóiratok, szépirodalmi és szaklapok, tudományos és közgazdasági művek, iskolai értesítők, röpiratok, gyászjelentések, váltók, táblázatok, számlák, levélfejek, névjegyek, eljegyzési és esketési kártyák, sima és dombornyomatu monogrammok, falragaszok, körlevelek, táncvigalmi meghívók, táncrendek, étlapok stb. minden e szakmába vágó munkák magyar, dalmát, szerb és német nyelven készíttetnek

csinos és izléses kiállításban.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák

elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községi nyomtatványokból

nagy raktár.